

STOCKHOLM. Andreas Brunnström som har Asperger och jobbar på PR-byrå.

Foto: Jessica Gow/TT

Lika bra – fast annorlunda

LIVSSTIL

Han hade svårt att få vänner och kände sig alltid annorlunda. Men allt förändrades dagen då Andreas Brunnström, 36, fick sin aspergerdiagnos.

–Pusselbitarna föll på plats. Jag insåg att jag var lika bra som alla andra, fast på ett annat sätt.

Andreas Brunnström brukar säga att han föddes den dagen då han fyllde 17 år. Det var då han fick diagnosen, Aspergers syndrom. Läkarna gav honom beskedet, men ingen information om vad det skulle innebära.

–Mina föräldrar har verkligen fått kämpa. Vi skulle ha behövt en lathund om asperger, vi hade så många frågor.

Men det fanns ingen och nu har Andreas, tillsammans med journalisten An-

na-Maria Stawreberg, skrivit en egen bok om hur det är att leva med Aspergers syndrom.

Han beskriver sin diagnos som att gå omkring i en bubbla. En egen värld där rutiner, klockslag och tydlighet är oerhört viktiga.

–Förr var jag helt styrd av klockan, krävde någon att jag skulle vara spontan eller flexibel blev det skogsbrand i mitt huvud. I dag är jag mer anpassningsbar, mycket tack vare Ludde.

Ludde är Andreas sambo och bästa vän, en lurvig labrador på 13 år.

–Han är extremt tydlig i sin kommunikation, och säger själv till när han vill gå ut. Han gjorde att mitt självförtroende växte, jag fick ta ett ansvar och dessutom fick jag sällskap.

Sedan Andreas fick sin diagnos har livet bara blivit bättre.

re. Han har förstått mer om sig själv och vad han behöver för att må bra. Men han har också insett att diagnosen och hans perspektiv på världen faktiskt kan vara en styrka och tillgång i arbetslivet.

–Jag älskar ordning och reda, är alltid i tid och har att försova mig. När andra har tröttnat på en uppgift kan jag fortsätta länge till. Det finns många fördelar med att vara som jag.

Sedan två år tillbaka är Andreas fast anställd som vaktmästare på contentbyrån Spoon i Stockholm. Det passar honom perfekt.

–Att få sortera post, fixa koptorn och plocka disk kanske vissa tycker låter tråkigt. Men jag gillar det verkligen. Det ger mig tillfredsställelse att det blir rent och snyggt.

På arbetsplatsen jobbar över hundra människor och kommunikationen är fortfarande en daglig utmaning för Andreas.

–Till mig går det inte att säga: "Köp fika till mötet". Det blir kaos i min hjärna. Det finns ju hundratals sorters bullar och kakor. Säg

vad ni menar i stället, för jag avskyr att chansa.

Både i världen och Sverige finns arbetsplatser som specialiserat sig på att anställa människor med Asperger. Det handlar till exempel om IT-företag som vill ha vassa programmerare eller duktiga IT-utvecklare.

Nicklas Mårtensson, förbundssekreterare på Autism- och Aspergerförbundet tycker utvecklingen är positiv men skulle än hellre se att fler arbetsplatser vågade anställa alla sorters människor, även de med funktionsnedsättning.

–Personer med asperger borde vara attraktiva på arbetsmarknaden. Arbetsuppgifter som kräver specialisering och noggrannhet görs ofta särskilt bra, och de har ett visuellt sätt att se på saker som gör att de kan upptäcka felaktigheter på ett annat sätt. Slår man vakt om varandras olikheter har man mycket att vinna som företag, säger han.

Knappt en procent av befolkningen i Sverige beräknas ha Aspergers syndrom, vilket är en sorts autism. Många får diagnosen som barn eller i

tidig skolålder. Det kan vara en förälder eller en sköterska på barnavårdscentralen som upptäcker att något är annorlunda.

Andreas fick sin diagnos jämförelsevis sent och tror att livet hade sett annorlunda om han fått den tidigare.

–Jag hade kanske kunnat få kompisar i skolan. Hela skoltiden var jag osäker på hur man gjorde för att vara kompis med någon, det var så skumt för mig. I stället blev jag ensam och utanför, säger han.

Samhället ställer i dag stora krav på social kompetens och detta genomsyrar både skola och arbetsliv, menar Nicklas Mårtensson på Autism- och Aspergerförbundet.

–Förr var skolans form mer strukturerad och undervisningens innehåll inriktat på fakta, i dag förvän-

tas du analysera, resonera och arbeta i grupp redan från låg ålder. För de med autism är det en svår utmaning som ofta medför stödbehov.

Andreas har lyckats väl, och anledningarna är flera.

–Jag har en bra familj där jag har alltid fått vara den jag är. Jag är öppen med diagnosen och det har hjälpt mig mycket. Dessutom vill jag utmana mig och lära mig olika sociala koder, jag vågar att bara sitta hemma. Det går framåt och jag lär mig hela tiden.

Vad saknas i ditt liv idag?

–Egentligen är det bara en sak som saknas och det är en person att dela livet med. Jag hoppas att jag hitta den personen snart, säger Andreas Brunnström.

Karin Herou/TT

UTMÄRKANDE FÖR ASPERGERS

- Man har en förkärlek till rutiner.
- Ofta finns ett specialintresse som han eller hon har mycket kunskap om.
- Lätt att fastna i mönster.
- Starkt begränsat kroppsspråk.
- Svårt att dela tankar och känslor med andra.
- Svårt med det sociala spelet.